

***Program zajęć artystycznych „Rzeźba”
w świetlicy szkolnej dla dzieci z klas I-III
w roku szkolnym 2008/2009***

Opracowała:

mgr Renata Kulesza

wychowawca świetlicy szkolnej

Wstęp

W współczesnych czasach, gdy świat nastawiony jest na odnoszenie sukcesu, zdarza się, że zatracamy wartości, które czynią nas wrażliwymi, uczuciowymi ludźmi. Tworzy się społeczeństwo znerwicowane, zestresowane, nie zauważa piękna otaczającego nas świata. Dlatego jednym z głównych zadań nauczyciela – wychowawcy powinno być przygotowanie takiego podłoża, które owocowałyby w przyszłości.

Moim zdaniem zajęcia plastyczne to jedna z podstawowych form ekspresji twórczej szczególnie w pracy z dziećmi w młodszym wieku szkolnym. Ćwiczenia plastyczne rozwijają zasób doświadczeń dzieci z zakresu wiedzy o sztuce, wzmacniają sprawność manualną oraz pozwalają im rozwijać się w pełni i utrzymać stan równowagi psychicznej. Dlatego warto dać dzieciom szansę, poświęcić im czas organizując zajęcia plastyczne w świetlicy szkolnej. Proponowany program zajęć plastycznych opracowany został w oparciu o podstawę programową: rozporządzenie MEN z dnia 23 sierpnia 2007 r (Dz. U. z dnia 31 sierpnia 2007 r. Nr 157, poz. 1100)

Zadaniem tego programu jest:

- ✚ Rozwój twórczości plastycznej dziecka.
- ✚ Rozwój sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo – motorycznej.
- ✚ Rozwój zdolności intelektualnych.
- ✚ Rozwój emocjonalny.
- ✚ Rozwój i kształcenie przeżyć estetycznych.
- ✚ Kształcenie wrażliwości i wyobraźni.
- ✚ Rozwój samodzielności, otwartości i odpowiedzialności w podejmowaniu działań.
- ✚ Rozwój postaw samorealizacji i tolerancji.

Cele edukacyjne programu

Cele ogólne:

- Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań twórczych.
- Rozwijanie swojej pomysłowości i oryginalności podczas wykonywania prac.
- Zapoznanie dzieci z artystami świata sztuki.
- Pobudzanie i rozwijanie wyobraźni dziecka.
- Poznanie podstawowych terminów i pojęć z zakresu nauk plastycznych.
- Zapoznanie z kształtami i barwami.
- Poznanie różnorodnych materiałów służących do modelowania kompozycji przestrzennych i płaskich.
- Zapoznanie z różnymi technikami.
- Promowanie wytworów dzieci poprzez uczestnictwo w konkursach plastycznych
- Udział w konkursach; szkolnych, międzyszkolnych i innych.

Cele szczegółowe:

- Poznanie z następującymi artystami: Pablo Picasso, Roy Lichtenstein, Giuseppe Arcimboldo, Marc Chagall, Emil Nolde, Stanisław Wyspiański, Józef Chełmoński, Michał Anioł, Piere Puget.
- Poznanie pojęć z dziedziny sztuk plastycznych : malarstwo, rzeźba, grafika, tkactwo, ceramika, architektura.
- Zapoznanie się z następującą techniką plastyczną: rzeźbienie (modelowanie, lepienie).
- Rozróżnianie materiałów, które można zastosować do modelowania kompozycji płaskich.
- Rozróżnianie materiałów, które można zastosować do modelowania kompozycji przestrzennych.
- Przygotowanie warsztatu pracy do działalności plastycznej.
- Zapoznanie i nazywanie barw.
- Zapoznanie i nazywanie faktur.
- Zapoznanie i nazywanie przestrzeni obrazu.

Sposoby realizacji celów:

Założone cele będą realizowane poprzez:

1. Przekazywanie informacji z zakresu sztuk plastycznych:

a) zapoznanie dzieci z wielkimi artystami świata sztuki (malarstwa, grafiki, rzeźby):

- ✓ Pablo Picasso
- ✓ Roy Lichtenstein
- ✓ Giuseppe Arcimboldo
- ✓ Marc Chagall
- ✓ Emil Nolde
- ✓ Stanisław Wyspiański
- ✓ Józef Chełmoński
- ✓ Michał Anioł
- ✓ Piere Puget

b) wyjaśnienie pojęć z dziedziny sztuk plastycznych takich jak:

Architektura, rzeźba, grafika, tkactwo, ceramika

c) formy istnienia dzieła plastycznego:

Oryginał, kopia, reprodukcja, odbitka

2. Obserwację i doświadczenie

Poszerzanie wiedzy oraz sprawności percepcyjnej poprzez kierowaną obserwację:

- a) Zauważanie różnych cech przedmiotów i zjawisk występujących w otoczeniu ucznia poprzez określanie słowem i ruchem, kojarzenie i porównywanie:
 - Wiadomości z zakresu sztuk plastycznych: kształty, linie, różnice wielkości w stosunku do dwóch przedmiotów, położenie, barwy, faktura, kompozycja.
- b) Dopasowanie prawidłowej formy stosowania narzędzi i materiałów oraz wprowadzenie nowych technik plastycznych.

3. Rodzaje działalności plastycznej:

Malowanie, rzeźbienie (formowanie, lepienie), wykonanie kompozycji dekoracyjnych

a) Wyrażanie i ilustrowanie:

- Indywidualne wyrażanie przeżytych zjawisk realnych, fantastycznych z uwzględnieniem postaci ludzi, zwierząt, przyrody i otoczenia

- Przedstawienie scen z uwzględnieniem nastrojów inspirowanych przeżyciami, marzeniami, stanami pogody, porami roku, utworami literackimi, muzycznymi i malarstwem.
- Tworzenie kompozycji
Przykładowa tematyka: osoby z najbliższego otoczenia uczniów; środowisko domowe, szkolne, społeczne, praca w różnych zawodach, uroczystości rodzinne.

b) Kształtowanie:

- Projektowanie i wykonanie płaskich form użytkowych na potrzeby ucznia.
Przykładowa tematyka: kwiaty, wazony, zwierzęta, drzewo, owoce, motyl, ulubiony bohater, zabytkowy zamek itp.
Techniki i materiały: modelina, farby plakatowe, akwarele, glina, masa solna, masa papierowa, koraliki, guziki, materiały przyrodnicze itp.

Sposoby osiągnięcia celów:

Zadania i treści tematyczne będą realizowane w całym procesie kształcenia. Stopień trudności będzie stopniowo wyższy, ale zawsze dostosowany do poziomu możliwości uczniów. W celu zdobywania przez uczniów doświadczeń stosowane będą techniki z dziedziny sztuk plastycznych, jakim jest rzeźbiarstwo:

- Modelowanie i lepienie: z gliny, modeliny, masy solnej, masy papierowej.

Formy pracy

- Praca indywidualna
- Praca grupowa

Przykładowe metody pracy

- Metody słowne np.: rozmowa, pogadanka, opowiadanie
- Metody oglądowe np.: pokaz, wykorzystanie reprodukcji obrazów, wystawy, obserwacja.
- Metody praktyczne np.: praktyczne działanie, plenery malarskie

Realizacja programu będzie się opierać na:

- Oglądaniu reprodukcji dzieł plastycznych.
- Wycieczkach przyrodniczych połączonych z obserwacją przyrody.
- Inspirowaniu uczniów utworami literackimi, muzycznymi.
- Przedstawienie scen inspirowanymi przeżyciami, porami roku.
- Udziału w plenerach malarskich i konkursach plastycznych.
- Zorganizowanie własnego wernisażu.
- Przygotowanie wspólnych zajęć dzieci, wychowawcy, rodzice.

Oczekiwany efekt pracy uczniów:

- ❖ Potrafi w różnorodnych formach plastycznych przedstawić swoje przeżycia, obserwacje, nastroje, wiedzę o świecie, treści utworów literackich.
- ❖ Zna kolory podstawowe (barwy zimne i ciepłe).
- ❖ Określa cechy przedmiotu, jego kształt, wielkość, barwę i fakturę.
- ❖ Zna twórczość wielkich artystów świata.
- ❖ Opracować i dążyć do pomyślnego ukończenia własnego projektu.
- ❖ Stosować poznane techniki, poszukiwać nowych rozwiązań.
- ❖ Oceniać właściwie pracę swoją i innych.
- ❖ Udział w konkursach plastyczny.

Realizację programu planuję w ramach zajęć plastycznych w świetlicy szkolnej w roku szkolnym 2008/2009. Zajęcia odbywać się będą, co 2 tygodnie po 1-2 godziny w tygodniu w okresie jesienno- wiosenno-letnim.

CZAS REALIZACJI – 28 GODZIN

Ewaluacja:

Program zakłada osiągnięcie przez dzieci umiejętności twórczego wykorzystania zdobytej wiedzy. Każde dziecko będzie miało możliwości, aby osiągnąć sukces gdyż zadania będą stawiane wielopoziomowo. Ewaluacja zostanie przeprowadzona na koniec zajęć i obejmie ona:

- ankietę skierowaną do uczestników programu – uczniów (załącznik 1)

- zestawienie uczestnictwa w konkursach (załącznik 2

- wystawy prac plastycznych.

Załącznik 1

ANKIETA EWALUACYJNA

PROGRAMU ZAJĘC PLASTYCZNYCH W ŚWIETLICY SZKOLNEJ.

1) Wymień materiały, które zastosujesz do kompozycji płaskich:

.....
.....

2) Wymień materiały, które zastosujesz do kompozycji przestrzennej:

.....
.....

3) Wymień znanych Ci artystów:

.....
.....

4) Zaznacz, które z pojęć są znanymi Ci pojęciami plastycznymi:

- Malarz.
- Materac.
- Rzeźba.
- Płaskorzeźba.
- Grafika.
- Orginał.

5) Zaznacz, które materiałów będą Tobie potrzebne do wykonania rzeźby:

- Mąka, sól
- Papier.
- Glina
- Tkanina.

6) Zaznacz, które z pojęć mówią o barwach:

- Światłocien.
- Barwy ciepłe
- Dziurkacz
- Barwy zimne
- Linia

7) Zaznacz, które z pojęć mówią o różnorodnych fakturach:

- Wycinanka
- Gładka
- Wydrapywanka
- Matowa
- Kreda kolorowa
- Szorstka

8) Napisz, co widzisz na pierwszym planie załączonego obrazu

VINCENT VAN GOGH the artist's bedroom at arles 1889

DZIĘKUJĘ

ZESTAWIENIE UDZIAŁU W KONKURSACH

RODZAJ KONKURSU	LICZBA UCZESTNIKÓW	ORGANIZATORZY

L.P.	Temat	Liczba godzin	Treści kształcenia	Umiejętności	Technika	Uwagi
1.	Jestem artystą	1,5	Wyszukiwanie informacji na temat sztuk plastycznych, opis technik plastycznych, przedstawienie wielkich artystów świata.	Zdobywa informacje na temat znanych artystów malarzy i rzeźbiarzy. Zapoznaje się z ich dziełami oraz dokonuje wyboru tematu pracy, którą wykonuje. Posługuje się wybraną techniką.	Dowolna technika	Albumy, książki na temat malarstwa, (dzieła wielkich artystów i ich portrety).
2.	Ciekawe drzewo	3	Poszukiwanie nowych możliwości wyrazowych. Koncentrowanie uwagi na określonym temacie i zadaniu. Zachowanie formy i kształtu.	Uczeń potrafi poszukiwać nowych możliwości wyrazowych. Koncentruje uwagę na określonym temacie i zadaniu. Zachowuje formę i kształt.	Modelowanie z gliny i masy solnej.	„Jesień” A. Vivaldi „Lato” C. Monet, obserwacja przyrody wokół szkoły.
3.	Jesienne owoce	3	Wyróżnianie i nazywanie takich cech przedmiotów, jak: kształt, wielkość, proporcja, barwa	Uczeń potrafi wyróżnić i nazwać takie cechy przedmiotów jak: kształt, wielkość, proporcja, barwa. Starannie wykonać pracę, troszczyć się o jej, jakość.	Rzeźba z gliny pomalowana farbą.	„Martwa natura z ananasm” J. Pankiewicz, owoce jesienne.

4.	Prace z gliny i masy papierowej (ozdoby choinkowe i maski karnawałowe)	2,5	Rozróżnianie i nazywanie sztuk plastycznych- rzeźba. Określanie czynności i narzędzi związanych z tą dziedziną sztuki. Projektowanie płaskich form użytkowych.	Uczeń potrafi rozróżniać i nazywać sztuki plastyczne- rzeźbę. Określać czynności i wymieniać narzędzia związane z tą dziedziną sztuki. Wykonać płaskie formy użytkowe.	Rzeźba w glinie, modelowanie z masy papierowej.	Reprodukcje rzeźb np. M. Anioł, fotografie przedstawiające maski weneckie.
5.	Zabytkowy zamek	2	Wykonanie rysunku różnymi rodzajami kresek (grube, cienkie, krzywe, proste). Określanie kształtów: okrągły, szeroki, wąski, wklęsły, wypukły- architektura, jako dziedzina sztuki.	Potrafi wykonać rysunek z uwzględnieniem rodzaju kresek(grube, cienkie, krzywe, proste). Używa określeń i pojęć z dziedziny architektury.	Rzeźba z gliny .	Reprodukcje przedstawiające słynne budowle świata, albumy, utwory literackie
6.	Kompozycje z różnych materiałów – MANDALE.	2,5	Wykonanie kompozycji według własnego pomysłu. Umiejętność komponowania pod względem rodzaju materiału i wybór barw.	Potrafi ułożyć kompozycje, projektować, dobierać odpowiedni materiał i stosować gamę barw..	Płaskorzeźba z gipsu wykorzystaniem różnych materiałów np. nasiona, makaron itp.	Reprodukcje przedstawiające różne mandale, albumy, ilustracje, utwory muzyczne.
7.	Idzie Pani Wiosna	2	Przedstawianie zjawisk i wydarzeń fantastycznych z uwzględnieniem postaci ludzi i roślin. Określanie wartości swojej pracy, umiejętność jej prezentacji.	Uczeń potrafi przedstawić zjawiska i wydarzenia fantastyczne z uwzględnieniem postaci ludzi, zwierząt i roślin. Określać wartość swojej pracy, umie ją zaprezentować..	Modelowanie z różno kolorowej modeliny i plasteliny.	Utwory o tematyce wiosennej np.: „Kwiecień” D. Gellnerowa „Dziewczyna z fiołkami” S. Wyspiański.

8.	Portret mojego bohatera	2,5	<p>Przedstawienie zjawisk i wydarzeń fantastycznych z uwzględnieniem ruchu postaci ludzi i zwierząt. Samodzielne opracowywanie projektów i dążenie do pomyślnego ukończenia. Określenie wartości pracy, prezentacja</p>	<p>Uczeń potrafi przedstawić zjawiska i wydarzenia fantastyczne z uwzględnieniem postaci ludzi, zwierząt. Samodzielnie opracować projekt i dążyć do ukończenia oraz zaprezentować.</p>	<p>Płaskorzeźba i rzeźba z masy solnej, gliny, rzeźba w mydle.</p>	<p>Utwory popularnych autorów dla dzieci.</p>
9.	Zwierzęta domowe	3	<p>Rozróżnianie kształtów, nazw zwierząt. Ocenianie cech zwierząt w otoczeniu: kształt, wielkość i proporcja, barwa. Określanie wartości swojej pracy, umiejętność jej prezentacji.</p>	<p>Uczeń potrafi ocenić cechy zwierząt w otaczającym otoczeniu: kształt, wielkość i proporcję, barwę. Samodzielnie wykonać projekty i dążyć do pomyślnego ukończenia.</p>	<p>Modelowanie z gliny, masy papierowej, masie solnej.</p>	<p>Reprodukcje, atlas zwierząt, fotografie.</p>
10.	Kolorowe motyle	2	<p>Projektowanie, wykonanie płaskich form użytkowych. Przewidywanie efektów, kolejnych czynności, narzędzi i materiałów podczas pracy. Określenie wartości swojej pracy, umiejętności jej prezentacji.</p>	<p>Uczeń potrafi zaprojektować i wykonać płaskie formy użytkowe. Przewidywać efekty, kolejne czynności, narzędzia i materiały podczas pracy. Określać wartość swojej pracy.</p>	<p>Płaskorzeźba w połączeniu gliny z masą solną i modeliną oraz kolorowa sól.</p>	<p>„Sad kwitnący w Pantoise” C. Pissarro, album z motylami.</p>

11.	Kwiatek dla mamy	2,5	Wykonanie form przestrzennych i płaskich ze świadomym użyciem odpowiednich materiałów. Poszukiwanie nowych bogatszych możliwości wyrazu.	Uczeń potrafi wykonać formę przestrzenną lub płaską ze świadomym użyciem odpowiednich materiałów. Samodzielnie poszukiwać nowych technik plastycznych, bogatszych możliwości wyrazu.	Samodzielne wybór przez uczniów materiału do wykonania pracy(glina, masa solna, modelina i inna masa plastyczna).	„Kwiaty” S. Wyspiańskiego, „ Słoneczniki” V. van Gogh.
12.	Przygotowanie wystawy prac	1,5	Określanie wartości swojej pracy, umiejętność jej prezentacji	Określać wartość swojej pracy, umie ją zaprezentować		

BIBLIOGRAFIA

1. Lewicka J. „100 technik plastycznych” Warszawa 1996
2. Jabłońska A. „Techniki plastyczne dla dzieci” Warszawa 2004
3. Dymura B. „Dziecko w świecie sztuki”
4. Kujawiński J. „Rozwijanie aktywności twórczej uczniów klas początkowych”
5. Popek S. „Metodyka zajęć plastycznych” Warszawa 1984
6. Michejda-Kowalska K. „O dziecięcej wyobraźni plastycznej”
7. Barff U. „Każde dziecko to potrafi” Warszawa 1995
8. Panster S. „Baw się razem z nami - modelujemy z gliny, słonego ciasta, masy papierowej i modeliny” Warszawa 1996
9. Lang J. „ Rzeźbienie w glinie” Warszawa 2007